

РЕШЕНИЕ

№ 1524

гр. София, 08.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 21.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **6908** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД-гр. представлявано от изпълнителния директор инж. С. П., срещу Решение № 1040-21-492/30.06.2022г., издадено от директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата на дружеството и е потвърдено Разпореждане № РЖ-5-21-01130450/16.05.2022г. на ръководителя на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване /ДОО/ за събиране на сумите по Ревизионен акт за начет № РА-5-21-01118003/21.04.2022г. в размер общо на 14 074,50 лева, от които 11 896,70 лева – главница и 2 177,80 лева – лихва. Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, несъответствие с целта на закона, липса на компетентност и неспазване на законоустановената форма. Твърди, че Разпореждане № РЖ-5-21-01130450/16.05.2022г. е издадено след изтичане на предвидения в закона 14-дневен срок, съгласно чл. 110, ал. 3 КСО, поради което се явява незаконосъобразно. Излага още, че разпореждането за внасяне на сумата по Р. е издадено след законовоопределения срок и от некомпетентен орган, което рефлектира

върху неговата валидност. Счита, че не са спазени изискванията на чл. 35 и чл. 36 АПК за всестранно и пълно изясняване на фактите по ревизионната преписка. Сочил, че неправилно е ангажирана отговорността на осигурителя, вместо на лицето, на което неправомерно е отпусната пенсия за осигурителен стаж. Според жалбоподателя процедурата по чл. 110, ал. 1 от КСО не е приложима в процесния случай, тъй като касае други плащания - осигурителни, а не пенсионни. Приложима в случая е разпоредбата на чл. 114 от КСО. Изтъква липса на причинна връзка между настъпилата в патримониума на ДОО щета и лицето, чиято отговорност се ангажира. А. образец на УП-3 е издаден поради неправомерни действия на бивш служител на дружеството, а пенсионният орган не е упражнил контрол при отпускането на пенсията; дружеството е с публично участие в капитала и задължението за изплащане на недължими от него суми ощетява общинския бюджет. Твърди още, че установеното с Р. вземане е погасено по давност, доколкото с оглед периодичният характер на плащането за пенсия за него важи кратката тригодишна погасителна давност съгласно чл. 111, б. „в“ от Закона за задълженията и договорите (З.); поради което е недопустимо издаването на обжалваното разпореждане преди влизане в сила на Разпореждане № 2175-08-517#5/18.03.2022г. за отмяна предходно постановения му акт за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и за отказ на социалното плащане. Твърди, че този спор е бил преюдициален спрямо настоящия. Не е спазена и процедурата по делегация, доколкото производството е започнало и инициатирано от ТП на НОИ – К., а проверяваното дружество и документацията му са на територията на ТП на НОИ – С.-град. С оглед на изложеното отправеното до съда искане е за отмяна на оспорения административен акт и потвърдения с него Р..

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от надлежно упълномощен процесуален представител – адв. А. Д.-Д., която поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения. Депозира писмени бележки, развиващи подробно доводите изложени в жалбата. Претендира разноски съгласно представен списък на разноските.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ – С.-град, в с.з. чрез юрк. Е. В., оспорва основателността на жалбата. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Софийска градска прокуратура, надлежно уведомена за възможността да встъпи в производството, не е изпратила представител в съдебно заседание и не ангажира становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 55 състав, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Началото на административното производство е поставено със Заповед № ЗР-5-21-01109697/04.04.2022г. на ръководителя на ТП на НОИ – С.-град за възлагане на частична ревизия по разходите на ДОО на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД от контролен орган – Н. К. Ж. – главен инспектор по осигуряването. Ревизията е възложена на основание чл. 107, ал. 1 КСО, чл. 11, ал. 1 от Инструкция № 1 от 03.04.2015г. за реда и начина на осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт (Инструкция № 1/2015 г.) и във връзка с писмо с вх. № 1043-21-330 от 28.03.2022г. от ТП на НОИ - К. с искане за предприемане на действия по компетентност с приложени към него справка за неправилно изплатена пенсия на Р. М. А. поради неправилно издаден и впоследствие анулиран от осигурителя „В и К“ ЕАД образец УП-3, заверено копие на Разпореждане

№ 2175-08-517#5 от 18.03.2022 г., заверено копие на удостоверение обр. УП-3 № 212 от 16.08.2018г. и копие на писмо с изх. № ЛС-032 от 28.02.2022г.

В хода на ревизията е установено, че с Разпореждане № 1/28.08.2018г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ – К. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Р. М. А., считано от 08.02.2018г., като при преценката на правото и определяне размера на пенсията е съобразено представено удостоверение за осигурителен стаж обр. УП-3 № 212/16.08.2018г., издадено от „В и К“ ЕАД за периода от 12.03.1969г. до 25.10.1969г. на длъжност „бетонджия“, с отразен осигурителен стаж в размер 07 месеца и 13 дни от втора категория труд.

С писмо с изх. № 2175-08-517#2/28.10.2021г. е изискано от осигурителя „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД да потвърди достоверността на вписания осигурителен стаж в обр. УП-3 № 212/16.08.2018г.

В отговор дружеството е уведомило контролния орган, че след извършена проверка на ведомостите за заплати не са открити данни за начислени и изплатени възнаграждения на Р. М. А. за посочения период, поради което обр. УП-3 № 212/16.08.2018г. е анулирано.

Междувременно, в друго производство, касаещо пенсионното право на Р. М. А., след приспадане на стажа на лицето във „В и К“ ЕАД, е формирана нова обща продължителност на зачетения осигурителен стаж, който към момента за заявяване на правото за лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, е в размер на 14 г., 07 м. и 03 дни. Констатирано е, че този стаж е под изискуемия съгласно чл. 68, ал. 3 КСО. В тази връзка с Разпореждане № 2175-08-517#5/18.03.2022г. е отменено Разпореждане № 1/28.08.2018г. и всички последващи го и е отказана лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Р. М. А..

Независимо от издадените разпореждания, в хода на възложената ревизия по разходите на ДОО контролният орган е приел, че вследствие на издадения от осигурителя в нарушение на чл. 40 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) образец УП-3 № 212/16.08.2018г. на Р. М. А. е изплатена неправомерно пенсия в размер на 11 896,77 лв. за периода от 08.02.2018г. до 31.03.2022г., която сума следва да се събере по реда на чл. 110, ал. 1 КСО от осигурителя „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД. На посоченото правно основание е съставен Ревизионен акт за начет № РА-5-21-01118003/21.04.2022г. за извършена частична ревизия по разходите на държавното обществено осигуряване за 14 074,50 лв., от които 11 896,70 лева – главница, и 2 177,80 лева – лихва, за неправомерно изплатена пенсия за осигурителен стаж и възраст, съставляваща неправомерно изплатената пенсия за осигурителен стаж и възраст на Р. М. А. за периода от 08.02.2018 г. до 31.03.2022 г.

Недоволен от така определеното задължение към ДОО, осигурителят „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД е депозирал възражение № 1054-21-28/26.04.2022г., като на 13.05.2022г. е изготвено мотивирано заключение по чл. 110, ал. 2 КСО на контролния орган, с което Р. е потвърден и е предложено да се издаде разпореждане по чл. 110, ал. 3 КСО.

Контролният орган по разходите на ДОО е издал Разпореждане № РЖ-5-21-01130450/16.05.2022г. на ръководителя на ТП на НОИ - С. град за внасяне на установения начет. Актът е обжалван от дружеството и във връзка с оспорването е постановено процесното Решение № 1040-21-492/30.06.2022г., с което директорът на ТП на НОИ - С.-град е потвърдил неговата валидност и обоснованост, считайки, че изпълнени всички законови предпоставки за ангажиране на имуществената

отговорност на осигурителя по реда на чл. 110, ал. 1 КСО.

По искане на жалбоподателя в качеството на свидетели са разпитани К. Г. – главен счетоводител на „ВиК“ – С. и З. Г. – работеща на граждански договор с „ВиК“ – С. със задължение за изготвяне на УП. Показанията на свидетелите съдът кредитира като непротиворечиви и кореспондиращи на останалия доказателствен материал.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд- София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, чийто права са засегнати от оспорения административния акт, при спазване на срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на директора на ТП на НОИ С. -град, поради което е процесуално допустима.

С оглед на изложеното съдът приема, че жалбата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Разпоредбата на чл. 117, ал. 1, т. 2, буква "в" КСО предвижда пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт да се подават жалби срещу разпореждания за събиране на сумите по ревизионните актове за начет. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Оспореното решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град е издадено от оправомощен орган, в рамките на неговата компетентност, съгласно разпоредбите на КСО. Потвърденото с него разпореждане е издадено за ръководител на ТП на НОИ С. град при условията на заместването му от С. М. – началник на отдел „Парични обезщетения за временна неработоспособност“ в дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“, на когото съгласно раздел III от Заповед № 1015-21-228/23.06.2017г. на директора на ТП на НОИ – С.-град са възложени функции да постановява и подписва разпореждания по чл. 110, ал. 3, чл. 114, ал. 3 и чл. 115, ал. 2 КСО в случай на отсъствие на титуляра на описаните правомощия – Е. И. Л. – директор на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ (Раздел II от цитираната заповед). В съответствие с мотивите към т. 1 от Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004г. на ВАС по д. № ТР-4/2002г. на ВАС, е приложен болничен лист № Е20220241844/17.05.2022г., доказващ настъпилата обективна невъзможност и отсъствие на г-жа Л. за периода 16.05.2022г. – 17.05.2022г., в който период, на 16.05.2022г., е постановено и Разпореждане № РЖ-5-21-01130450. Следователно същото е издадено от материално компетентен орган.

Според разпоредбата на чл. 110, ал. 1, т. 1 КСО контролните органи на Националния осигурителен институт съставят на физическите лица, на юридическите лица и/или на осигурителите ревизионни актове за начет за причинените от тях щети на държавното обществено осигуряване от неправилно извършени осигурителни разходи, включително от неправилно удостоверяване на осигурителен стаж или осигурителен

доход и от актове на медицинската експертиза, които са отменени, поради нарушаване на нормативните разпоредби при издаването им. По съставените актове за начет отговорните лица могат да направят възражения в 7-дневен срок от връчването им. Контролният орган се произнася по възражението с мотивирано заключение (чл. 110, ал. 2 от кодекса). Това е сторено с възражение № 1054-21-28/26.04.2022 г. Съгласно ал. 3 за събиране на сумите по ревизионните актове за начет длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното поделение на Националния осигурителен институт, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждания. Разпорежданията се издават в 14-дневен срок след изтичането на срока по ал. 2.

Съдът намира, че не са допуснати нарушения на административно – производствените правила при извършване на ревизията, приключила с процесния акт за начет и разпореждането за неговото изпълнение.

Настоящата съдебна инстанция счита, че е нарушен материалният закон-отменително основание по чл.146, т.4 от АПК.

Отговорността по чл. 110, ал. 1, т. 1 от КСО се реализира въз основа на ревизионен акт за начет. За осъществяването и е без значение дали деянието съставлява престъпление. Отговорността е безвиновна по силата на изрична правна норма, поради което намира приложение единствено в осигурителните правоотношения. За да бъде приложена нормата, законодателят изисква наличие на пряка причинна връзка между щетата, настъпила в патримониума на ДОО и поведението на лицата, чиято отговорност се ангажира. В конкретния случай се установява, че не е налице сочената причинна връзка. Не е спорно, че осигурителят е издал първоначално погрешно удостоверение, с отразен осигурителен стаж в размер 07 месеца и 13 дни от втора категория труд на длъжност „бетонджия“, но с оглед изложените по-горе обстоятелства, относно действията, респективно бездействията на пенсионния орган, не се установява по безспорен начин причинната връзка с отпуснатата неправомерно лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по § 4, ал. 1 от ПЗР КСО. В този смисъл - Решение № 2961/08.03.2018 г. по адм. д. № 387/2017 г. по описа на ВАС.

Отразените данни по представени Удостоверения образец УП-3 не обвързват контролният орган, който е следвало да извърши преценка на правото въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО. Административният орган не е упражнил своевременно контролните си функции да уведоми осигурителя за необходимостта от представяне на документи и изясняване на факти и обстоятелства, свързани с изчисляване и изплащане на пенсията на лицето, като последното е сторено от страна на органа постфактум. След като необходимата във времето насрещна проверка не е била извършена поради бездействие на органите на ТП на НОИ - К., това обстоятелство е довело до неправомерното изплащане на пенсия личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на лицето Р. М. А.. Не са били съобразени разпоредбите на чл. 35 от АПК, чл. 41 и чл. 44, ал. 1 от АПК, изискващи от органа пълно и всестранно изясняване на значимите за случая факти и обстоятелствата, при необходимост събиране на необходимите за производството пред него документи и сведения от страните и намиращи се у трети лица, и безспорно извършване на служебна насрещна проверка и текущ контрол на документацията както при първоначалното отпускане на пенсията, така и при актуализирането ѝ.

Обратното - на фонда на ДОО са нанесени щети от неправилно извършени

осигурителни разходи, които са в причинна връзка с поведението на ТП на НОИ – К. и неосъществения навременен контрол от страна на органа. Не следва да бъде обсъждан институтът на добросъвестност по смисъла на чл. 114, ал. 1 от КСО. Разпоредбата е относима към отговорността на осигурените лица за възстановяване на получени от тях осигурителни плащания, но не и към отговорността на лицата на основание чл. 110, ал. 1, т. 1 от КСО.

Съдът намира, че оспореният административен акт е материално незаконосъобразен, поради което оспореното Решение № 1040-21-492/30.06.2022г., издадено от директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата на дружеството и е потвърдено Разпореждане № РЖ-5-21-01130450/16.05.2022г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО за събиране на сумите по Ревизионен акт за начет № РА-5-21-01118003/21.04.2022 г.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените и претендирани разноски от 1002 лева, от които 952 лв. заплатено адвокатско възнаграждение и 50 лв. за държавна такса. Не са налице предпоставки за намаляването му поради прекомерност предвид разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съгласно която за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес възнаграждението се определя по реда на чл. 7, ал. 2 от Наредбата.

Водим от горното, Административен съд – София град, III отделение, 55 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-492/30.06.2022г., издадено от директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което е оставена без уважение жалбата на дружеството и е потвърдено Разпореждане № РЖ-5-21-01130450/16.05.2022г. на ръководителя на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване /ДОО/ за събиране на сумите по Ревизионен акт за начет № РА-5-21-01118003/21.04.2022 г. в размер общо на 14 074,50 лева, от които 11 896,70 лева – главница и 2 177,80 лева – лихва.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт, да заплати на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище в [населено място] и адрес на управление: район М., [жк], [улица], представлявано от изпълнителния директор инж. С. П. сторените съдебно – деловодни разноски по делото в размер на 1002 /хиляда и два/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: